

# OBSAH

Význam rétoriky .....	13
Rétorika .....	13
Argumentace a kritické myšlení .....	13
Nonverbální komunikace .....	13
TEST .....	14

## Rétorika

### **PŘÍPRAVA NA VEŘEJNÉ VYSTOUPENÍ..... 16**

#### **PŘÍPRAVA PROJEVU ..... 16**

##### Podle čeho stavět projev? .....

Typ publika.....	16
Počet posluchačů .....	16
Místo přednášky .....	17
Komunikační záměr.....	17
Řečnický útvar .....	18
Časový limit .....	19

##### Jak vytvořit vlastní prezentaci?..... 19

Krok 1 – Výběr tématu .....	19
Krok 2 – Kompozice projevu .....	19
Krok 3 – Osnova .....	20
Krok 4 – Doplnující informace.....	21
Krok 5 – Příprava na otázky .....	21
Krok 6 – Jazyková příprava .....	21
Krok 7 – Nastudování projevu .....	21

#### **PŘÍPRAVA ŘEČNÍKA..... 22**

##### Na co nezapomenout těsně před projevem?..... 22

Příprava hlasivek.....	22
Rozcvičení jazyka .....	22

#### **TECHNIKA PROJEVU ..... 25**

##### **FONETICKÁ STRÁNKA ..... 25**

##### Jak správně dýchat a frázovat? .....

##### Jak správně artikulovat?..... 29

Výslovnost samohlásek.....	29
Výslovnost souhlásek.....	30
Vady řeči .....	30

<b>PARALINGVISTIKA.....</b>	<b>31</b>
Jak rychle mluvit? .....	31
Jak hlasitě mluvit? .....	31
Jak modulovat? .....	32
Větná intonace (melodie) .....	32
Slovní přízvuk (akcent) .....	33
Větný přízvuk (důraz).....	33
<b>JAZYKOVÁ STRÁNKA .....</b>	<b>33</b>
Jak by měl vypadat jazykový projev? .....	33
Slovní zásoba.....	34
Stavba a délka vět.....	36
Chyby ve větné stavbě.....	36
S čím zacházet opatrně? .....	39
Fráze .....	39
Řčení a přísloví .....	39
Odborné citace .....	39
Cizí slova a názvy.....	39
Co do projevu nepatří?.....	40
Řečové zlozvyky .....	40
Nespisovný jazyk .....	40
<b>OSOBNOST ŘEČNÍKA.....</b>	<b>41</b>
Jaký být?.....	41
Jak zvládat trému?.....	43
<b>PUBLIKUM .....</b>	<b>44</b>
Jak upoutat a udržet pozornost posluchačů? .....	44
Co posluchače odradí? .....	45
Jak zacházet s otázkami publika? .....	45
Jak zjistit spokojenost publika?.....	46
DOTAZNÍK .....	47
Jak na problémové posluchače? .....	48
Narušitelé .....	48
Vtipálci.....	48
Chytrolíni.....	48

<b>PRAKTICKÉ RADY .....</b>	<b>49</b>
Co (ne)jíst a (ne)pít před projevem?.....	49
Potraviny .....	49
Nápoje .....	49
Jak se starat o hlasivky? .....	50
Prevence.....	50
Léčba.....	50
Co dělat, když vypadne text?.....	51
Co dělat, když odejde hlas? .....	52
Jak na škytavku? .....	52
Jak na únavu?.....	52
<b>PRAKTICKÁ UKÁZKA.....</b>	<b>54</b>
Životopis.....	54
Výklad .....	56

## Argumentace

Co je argumentace? .....	60
Jaké jsou typy argumentace? .....	60
Jak sestavit argumentaci? .....	60
Jaké jsou nejčastější chyby v argumentaci?.....	62

## LOGICKÉ KLAMY .....

**63**

Induktivní klamy .....	63
Unáhlené zobecnění .....	63
Nereprezentativní vzorek .....	63
Lenivá indukce .....	64
Klamná analogie .....	65
Klam daný vyloučením .....	65
Statistické sylogismy.....	66
Obecné pravidlo uplatněné i na výjimky .....	66
Zobecnění na základě výjimky.....	67
Kauzální klamy .....	68
Chybná časová následnost .....	68
Chybný směr .....	68
Společný efekt .....	69

Nevýznamná příčina .....	69
Větší počet příčin .....	70
Neexistující příčina .....	71
Odvození z minulosti .....	71
<b>Jde o něco jiného .....</b>	<b>72</b>
Argumentace kruhem .....	72
Irelevantní závěr .....	74
Podsunutý argument .....	75
Zeslabení nebo zesílení teze.....	75
<b>Odvádění pozornosti.....</b>	<b>76</b>
Falešné dilema .....	76
Argument založený na nevědomosti .....	77
Šikmá plocha .....	77
Sloučená otázka .....	78
Zavedení na falešnou stopu .....	79
<b>To nevyplývá.....</b>	<b>80</b>
Inkonzistence .....	80
Dokázání vyplývajícího .....	80
Popření předchozího .....	81
<b>Omyly v kategorii .....</b>	<b>81</b>
Jaká část, takový celek .....	81
Jaký celek, taková část .....	82
<b>KLAMNÉ DEFINICE.....</b>	<b>83</b>
Kruhová definice .....	83
Příliš široká definice .....	83
Příliš úzká definice .....	84
Definice s vnitřním rozparem.....	84
Nejasná definice .....	85
<b>KVAZIARGUMENTACE.....</b>	<b>86</b>
Vyhrožování .....	86
Citové vydírání .....	86
Argument zdůrazňující důsledky.....	87
Společenský apel .....	88
Individuální apel .....	88
Odvolávání se na autoritu.....	90
Odvolávání se na anonymní autoritu .....	91
Kvalifikující jazyk .....	91
Zdání klame .....	92

<b>JAZYKOVÉ KLAMY .....</b>	<b>93</b>
Víceznačnost výrazu .....	93
Víceznačnost výroku .....	93
Záměna významů u podobných výrazů .....	95
Zdůraznění slov .....	95
Citově zabarvený jazyk .....	96
Jak poznat klamnou argumentaci? .....	96
Co je neetická argumentace? .....	97

## **Nonverbální komunikace**

Co je nonverbální komunikace? .....	100
-------------------------------------	-----

### **HAPTIKA..... 101**

Jak se dotýkat druhých?.....	101
Jak podávat ruku? .....	102
O čem vypovídá sebehaptika?.....	106

### **PROXEMIKA..... 108**

Jakou vzdálenost udržovat? .....	108
----------------------------------	-----

### **POSTURIKA..... 110**

Co lze vyčíst z polohy rukou?.....	110
Co může prozradit způsob sezení?.....	113
Jak rozumět pozicím těla? .....	117

### **MIMIKA .....**

Jak rozumět řeči úst? .....	121
Co se skrývá za úsměvem? .....	122
Co prozradí pohyby očí a obočí?.....	123

### **VIZIKA .....**

Co lze vyčíst z pohledu? .....	125
--------------------------------	-----

<b>GESTIKA .....</b>	<b>128</b>
Jak se gesta rozdělují? .....	128
<b>KINEZIKA .....</b>	<b>129</b>
Jak se kinezické pohyby dělí? .....	129
O čem vypovídá způsob chůze? .....	130
<b>SHRNUTÍ .....</b>	<b>132</b>
Jaké jsou nejčastější neverbální zlozvyky? .....	132
Co používat a čeho se vyvarovat? .....	132
Jak se pozná...? .....	133
Lež.....	133
Pravý úsměv.....	133
Uhodnete, co lze vyčíst? .....	134